

Včelaření s mřížkou, nebo bez?

V mých počátcích včelaření jsem také zastával filosofii, že nejlepší umístění mateří mřížky je opřená před úlem, aby včely nepadaly do trávy. Jak jsem se tehdy mýlil!!! Ostatní točili vesele med, já stále čekal a čekal Jednou, až se vylíhne plod a včely to zanesou medem, jindy různými figly lákal matku dolů. A stále jsem čekal Pak snůška skončila a čekat nebylo na co. Nakonec, když trochu bylo co točit, tak to nešlo. V každém rámečku kolečko plodu. Nejsem prase, vozit plod na kolotoči. Když konečně plod vyběhl, včely mezitím nosily medovici a já měl plný úl květu, který nešel vytočit. Prostě jen a jen problémy.

Popravdě řečeno - ono je to docela i pochopitelné. Všechny poučky musíme brát i s ohledem na vnější okolnosti a odlišnosti. To, že včely s medem zatlačí matku dolů, je pravda. Ale platí to pouze u dlouhodobých a trvalých (min měsíc - 6 týdnů) snůšek - např. vřes. Ten u nás jaksi není. Zato je tu docela dost krátkodobých, ale o to vydatnějších.

Takže jsem se nas...l, poslal k šípku všechny ty radily a na slovo vzaté odborníky a pořídil mřížky a od té doby je pokoj. Zjara na počátku snůšky vlastně přestavím včelstvo na hlavu. (Zimuji na 3 NN 42 x 17 OPTIMAL.) V horním nástavku je prakticky jen plod + zbytky cukru, v prostředním plod a spodní bývá obvykle prázdný, resp. bez zásob a plodu, snad jen plný včel. Tedy původně 3. nástavek jde na dno, z něj vyhodit vše, co tam být nemusí, t.j. cukr a prázdné souše. Přidávám tam jako 4. a 8. stavební rámeček a jako 6. mezistěnu. Dalším krokem je snaha, aby tu bylo maximum co nejsvětlejších souší. To proto, že do tohoto nástavku už prakticky celou sezónu nejdu, až zase za rok. Výjimkou jsou samozřejmě mimořádné okolnosti. Prostřední nástavek zůstane, tam kde byl, opět vyházet nepotřebné a dát maximum mezistěn. I za cenu, že vyndám 2 - 3 rámečky především zavíčkovaného plodu na co nejtmašších souších. Opět snaha o co nejsvětlejší dílo v celém nástavku. Do něj v sezóně jdu jen vyjímečně, (např. chov matek). Při každé návštěvě mám ale opět snahu vyndat co nejtmašší dílo náhradou za mezistěny. Pak položím mřížku, do 3. NN (původně ten na dně) srovnám vše, co zbylo a úl zavřu. Matku nehledám, není proč. Do týdne provedu letmou kontrolu, zda náhodou není nad mřížkou matka. V cca 80 - 90 % je dole, pod mřížkou. V případě, že je matka náhodou nahoře, je nutné ji najít, a i s rámečkem dát dolů. Jinak je medník plný plodu, ale medu velmi málo a "plodiště" plné pylu.

Přetočením včelstva na hlavu zabráním vmíchání zbytků cukru do přinášených zásob a posléze vytáčeného medu. Tím, že pod mřížkou je zpočátku jara včelám jaksi těsno, navíc nutím včelstvo k tomu, že prakticky veškerý přinášený nektar (a posléze med) je ukládán nahoru nad mřížku, tedy do medníku. Dole totiž není kam a matka si nutí uvolnění prostoru pro další plod. Proto je v plodišti přednostně spotřebováván překážející zimní cukr namísto nově přinášeného nektaru. To je mimo jiné tajemství, jak "vyměnit" zimní cukr za med. A není v tom potřeba od různých škarohlídů hledat žádné figle. Veškerý cukr navíc je odebrán a poslouží buďto pro oddělky na jejich rozvoj, nebo jako dodávka už zpracovaného cukru pro vyzimování, zejména opět oddělků. Podle snůšky a síly včelstva přidávám další nástavek tak, že nový jde vždy nad mřížku a ostatní v původním sledu na něj. Do každého nástavku ale málokdy opomenou vložit 2 - 3 mezistěny.

Za dobu včelaření s mřížkami jsem se naučil hledat největší profit ve včelstvu právě v okolí mřížky. Matka chce jít pudově nahoru do tepla, ale přes mřížku nemůže. Ve chvíli, kdy provedete jakýkoli zásah v oblasti mřížky, mají včely tendenci spojit plod se zásobami v jeden celek a to nejjednodušší cestou - donesením dalších zásob. Proto zvýší úsilí a např. vložený prázdný nástavek obratem zanesou medem. Logicky, plodem to nejde - je tam mřížka. Další vložený nástavek – a znovu stejný efekt. Je-li alespoň mírná snůška, jsou vložené mezistěny do 2 až 3 dnů postaveny - lhostejno, zda nad nebo pod mřížkou.

Je ale řada včelařů, kteří s používáním mřížky nesouhlasí. Tenhle názor jim neberu. Prostě někdo rád holky, někdo vdolky. Já mám rád holky s vdolkama. 😊